

บทที่ 1

บทนำ

ความถนัดเป็นสมรรถภาพทางสมองซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ทราบว่า
คนแต่ละคนมีความสามารถในด้านการเรียนรู้หรือด้านการศึกษาไปในทางใด
หากได้ประกอบอาชีพหรือทำงานตามความสามารถและความถนัดแล้ว ย่อมจะ
ประสบความสำเร็จในงานนั้นได้ควยดี (Baron 1958 : 68-69) ฉะนั้น
จึงไม่ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความถนัดของคนปกติเท่านั้น ควรจะทำการ
ศึกษาเกี่ยวกับความถนัดของคนพิการควย เพราะจะทำให้ทราบถึงความถนัดของ
คนพิการซึ่งจะเป็นสิ่งชี้แนะให้รู้ว่า เด็กพิการควรที่จะได้รับบริการเน้นไปในด้านใด
จะเป็นด้านการศึกษาประกอบอาชีพหรือด้านการศึกษาในระดับสูง และหากทราบแน่ชัด
ว่าเด็กพิการประเภทใดมีความถนัดด้านใดแล้วจะช่วยให้การจัดหลักสูตรและการจัด
การศึกษาพิเศษมีความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ในประเทศไทยยังมีการสำรวจและศึกษาวิจัยถึงเรื่องของความถนัด
น้อยมากเนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่ค่อยตระหนักกันว่า เรื่องของความถนัด
เป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญควรจะทำการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเรื่องความถนัด
ของเด็กพิการยังมีผู้ให้ความสนใจน้อยมาก การจัดการศึกษาและการจัดเรื่อง
อาชีพของเด็กพิการก็ยังดำเนินการไปตามที่รัฐและหน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้ง
องค์การ มูลนิธิของเอกชนควยที่ให้ความช่วยเหลืออยู่ ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีขอบเขต
จำกัด เป็นการให้บริการตามกำลังความสามารถมากกว่าที่จะส่งเสริมให้คน
พิการใช้ความสามารถตามความถนัดด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ แม้แต่การจัดตั้งศูนย์
ฟื้นฟูอาชีพคนพิการทั้งของรัฐและเอกชนก็ตามยังจำกัดในประเภทของอาชีพ

คนพิการมีโอกาสที่จะเลือกอาชีพตามความถนัดจำกัดด้วยสาเหตุจากการขาด
บุคลากรผู้รับผิดชอบที่เชี่ยวชาญ ขาดงบประมาณ ตลอดจนขาดความตระหนัก
ในเรื่องอาชีพตามความถนัดของแต่ละบุคคล

กลุ่มคนพิการทางร่างกายมักจะได้รับบริการฟื้นฟูอาชีพจากหน่วยงานที่
รับผิดชอบอยู่ในวงจำกัด กล่าวคือกลุ่มคนพิการที่มีอาชีพดังต่อไปนี้ (กรม
ประชาสงเคราะห์ 2528 : 1-4)

1. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า
2. ช่างไฟฟ้า
3. ช่างวิทยุและโทรทัศน์
4. ช่างเย็บหนัง
5. ช่างเชื่อมโลหะ
6. ช่างแต่งผมชาย
7. ช่างเสริมสวย

อย่างไรก็ตามคนทั่วไปยังไม่ยอมรับว่าคนพิการมีความสามารถในการ
ประกอบอาชีพดังกล่าวเสมอเหมือนคนปกติ ทำให้ขาดตลาดแรงงานที่จะให้คน
พิการที่ได้รับการฟื้นฟูอาชีพจนชำนาญแล้วเข้าทำงาน

* ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาเรื่องความถนัดของเด็กพิการอย่างจริงจัง
จากหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและเอกชน จะทำให้ทราบว่าเด็กพิการ
มีความถนัดด้านใด และหากได้มีการส่งเสริมให้ความถนัดด้านนั้น ๆ เด่นขึ้น คนพิการ
จะทำประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้
ยังช่วยให้คนทั่วไปมีทัศนคติต่อคนพิการ เป็นไปในทางบวก ยอมรับความสามารถของ
คนพิการว่าสามารถประกอบอาชีพที่เขาถนัดได้เสมอเหมือนคนปกติ ไม่ใช่เป็นผู้ที่
คอยรับความช่วยเหลือจากสังคมเสมอไป

กลุ่มคนพิการอันเกิดจากความบกพร่องทางร่างกาย ได้แก่ คนที่ร่างกายพิการ

คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูตึง และหูหนวก) คนที่มีความบกพร่องทางการเห็น (ตาบอดสนิทและตาบอดบางส่วน) เป็นกลุ่มที่น่าสนใจมากกว่ากลุ่มหนึ่ง หากเขาเหล่านี้ได้รับการส่งเสริมให้ประกอบอาชีพตามที่เขามีความถนัดแล้ว จะทำให้มีการขยายอาชีพของคนที่พิการกลุ่มนี้กว้างขวางและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากจะต้องมีการคัดกรองแบบสอบถามสำหรับกลุ่มคนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ซึ่งผู้วิจัยมีข้อจำกัดในการจัดทำแบบสอบถาม จึงได้ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูตึงและหูหนวก) และกลุ่มร่างกายพิการเท่านั้น

การวิจัยครั้งนี้มุ่งให้เกิดประโยชน์สำหรับคนพิการ โดยผู้เกี่ยวข้อง
อาจนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้ดังต่อไปนี้

1. เป็นแนวทางในการส่งเสริมความถนัดและความสามารถของคนพิการ
ด้านอาชีพ
2. เป็นแนวทางให้กับผู้รับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณา
จัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความถนัดทั่วไปของนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายที่กำลัง
ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความถนัดทั่วไปของนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกาย
กับนักเรียนปกติที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความถนัดทั่วไปของนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายน่าจะมีค่าใกล้เคียงกับปรกติวิสัยของกลุ่มปรกติ เพราะสภาพความบกพร่องทางร่างกายคงจะไม่มีผลกระทบต่อสมรรถภาพทางด้านความถนัด
2. ความถนัดทั่วไปของนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายกับของนักเรียนปกติไม่น่าจะแตกต่างกัน เพราะการพัฒนาสมรรถภาพด้านความถนัดของคนพิการคงจะไม่ต่างไปจากการพัฒนาสมรรถภาพด้านความถนัดของคนปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ใช้นักเรียนที่บกพร่องทางร่างกาย 3 กลุ่ม คือ ร่างกายพิการ หูตึง และหูหนวก ไม่รวมนักเรียนตาบอดสนิท และตาบอดบางส่วน
2. กลุ่มนักเรียนปกติที่นำมาเปรียบเทียบใช้เกณฑ์การเลือกจากนักเรียนปกติ ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนที่ใกล้กับโรงเรียนที่มีนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายกำลังศึกษาอยู่ที่สุด และ/หรือโรงเรียนที่มีโครงการเรียนร่วม
3. การศึกษาความถนัดทั่วไป ใช้แบบสอบความถนัดทั่วไปที่กรมวิชาการ คัดแปลงมาจากแบบสอบ General Aptitude Test Battery : GATB ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบ 12 ตอน วัดความถนัดย่อย 9 ด้าน คือ ความไว ความสามารถทางภาษา ความสามารถทางเลขจำนวน ความสามารถในการมอง ภาพมิติ การรับรู้รูปฟอร์ม การรับรู้ทำงานเสมือน ความสัมพันธ์กันของการเคลื่อนไหว

ความคล่องแคล่วในการใช้มือ และความคล่องแคล่วในการใช้มือ (U.S.

Department of Labor 1970 : 15-17)

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

1. แบบสอบความถนัดทั่วไป ฉบับภาษาไทยของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแปล เรียบเรียง และปรับปรุงมาจากแบบสอบ General
Aptitude Test Battery : GATB ของกรมแรงงานสหรัฐอเมริกา
(The United States Employment Service) เป็นแบบสอบมาตรฐาน
สำหรับคนไทยแล้วนั้น เป็นแบบสอบที่วัดความถนัดทั่วไปของคนไทยทั้ง 9 ด้าน ไม่มีความ
จำเริญทางวัฒนธรรม

2. ผู้ตอบแบบสอบความถนัดทั่วไป เป็นผู้ที่มีความพร้อมในการตอบและตอบ
อย่างสุจริตความสามารถของตน และสามารถใช้ภาษาเขียนเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย
ได้

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบความถนัดทั่วไป เป็นข้อมูลที่แท้จริง
ของผู้ตอบ และตรงกับความสามารถของผู้ตอบ

4. นักเรียนปกติที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นตัวแทนของนักเรียน
ปกติทั้งหมด

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจมีความคลาดเคลื่อนทำให้ผลการวิจัยไม่สมบูรณ์เนื่องจาก

1. โปรแกรมการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียนในระดับมัธยมศึกษา ความ
หลังสุดกระทรวงศึกษาธิการปัจจุบันของนักเรียนแต่ละคน อาจจะทำให้มีผลต่อ
ความถนัดทั่วไปด้านใดด้านหนึ่งได้

2. ตัวแปรเกินอื่น ๆ เช่น สติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจ และพื้นฐาน
ทางสังคมของครอบครัว เป็นต้น อาจมีอิทธิพลต่อความถนัดทั่วไปของแต่ละบุคคลได้

3. จำนวนนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกาย แต่ละกลุ่มมีสัดส่วนต่างกัน
มาก อาจจะมีผลทำให้ความถนัดทั่วไปเฉลี่ยไปทางกลุ่มที่มีจำนวนมาก

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

ความถนัดทั่วไป หมายถึง คะแนนรวมของข้อที่นักเรียนทำถูกจากการทดสอบด้วยแบบสอบความถนัดทั่วไป ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปล เรียบเรียง และปรับปรุงโดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จากแบบสอบ GATB ของกรมแรงงานสหรัฐอเมริกาทั้งหมด 9 คำน คือ

1. **เชาวน์ทั่วไป (General Intelligence : G) เป็นลักษณะ** ความสามารถในการเรียนรู้ทั่วไป เป็นความสามารถที่จะเข้าใจและจับความใน คำชี้แจงและหลักการต่าง ๆ เป็นความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
2. **ความสามารถทางภาษา (Verbal Ability : V) เป็นความ** สามารถในการเข้าใจและรู้ความหมายของคำต่าง ๆ และใช้คำเหล่านั้นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำและความหมายของประโยคและวรรคตอน
3. **ความสามารถทางเลขจำนวน (Numerical Ability : N)** เป็นความสามารถในการคิดคำนวณเลขได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และแก้ปัญหา เกี่ยวกับตัวเลขได้
4. **ความสามารถในการมองภาพมิติ (Spatial Ability : S)** เป็นความสามารถในการคิดเกี่ยวกับการมองเห็นภาพรูปทรงเรขาคณิต และการเข้าใจ ในภาพลักษณะ 2 มิติ ที่เขียนแทนวัตถุ 3 มิติ และเป็นความสามารถในการจัดความสัมพันธ์จากการ เคลื่อนที่ของวัตถุ
5. **การรับรู้รูปร่าง (Form Perception : P) เป็นความสามารถ** ในการรับรู้รายละเอียดของวัตถุหรือรูปภาพ สามารถทำการเปรียบเทียบและแยกแยะ การมองเห็น สามารถมองเห็นความแตกต่างเล็ก ๆ น้อย ๆ ในรูปร่าง ส่วนของรูปภาพ และความกว้างความยาวของเส้นได้
6. **การรับรู้ทางงานเสมียน (Clerical Perception : Q)**

เป็นความสามารถในการรับรู้รายละเอียดของตัวอักษรหรือตารางต่าง ๆ สามารถสังเกตความแตกต่างในการคัดหรือลอกข้อความ ไซส์และจำนวนได้ไม่ผิด

7. ความสัมพันธ์กันของการเคลื่อนไหว (Motor Coordination : K)

เป็นความสามารถของการประสานงานของตาและมือหรือนิ้วได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง

8. ความคล่องแคล่วในการใช้นิ้ว (Finger Dexterity : F)

เป็นความสามารถในการประดิษฐ์สิ่งของเล็ก ๆ ด้วยนิ้วมือได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

9. ความคล่องแคล่วในการใช้มือ (Manual Dexterity : M)

เป็นความสามารถในการประดิษฐ์สิ่งของโดยอาศัยมือมากกว่าการใช้นิ้วมือ " (กรมวิชาการ 2526 : 8 - 10)

นักเรียน หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนอยู่ในระบบโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาพิเศษและกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ความพิการทางกาย หรือ ความบกพร่องทางร่างกาย (Physical Disability) หมายถึง ความผิดปกติของบุคคลทางร่างกายของบุคคล 3 กลุ่ม คือ ร่างกายพิการ หูตึง และหูหนวก

ร่างกายพิการ (Crippled and Other Health Impaired : COHI) หมายถึง อวัยวะไม่สมบูรณ์ อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาทที่ไม่รวมพวกพิการทางประสาทสัมผัส (เช่น ตาบอด หูหนวก) มีความลำบากในการเคลื่อนไหว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 24)

ความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บกพร่องหรือสูญเสียการได้ยิน เป็นเหตุให้การรับฟังเสียงต่าง ๆ ไม่ชัดเจน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ หูตึง และหูหนวก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 10)

หูตึง หมายถึง สูญเสียการได้ยินจนไม่สามารถเข้าใจคำพูดและการสนทนา ซึ่งจำแนกตามเกณฑ์การพิจารณาอัตราการสูญเสียการได้ยินของสมาคมโสต ศอ นาสิก แพทย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ยการได้ยินที่ความถี่ 500 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ต่ำกว่า ระหว่าง 25-90 เดซิเบล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 10)

หูหนวก หมายถึง สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจหรือใช้ภาษาพูดได้ หากไม่ได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ และถ้าจัดระดับการได้ยินที่ความถี่ 500-2,000 เฮิรตซ์ จะมีการสนองของหูข้างที่ต่ำกว่าต่อเสียงบริสุทธิ์ตั้งแต่ 91 เดซิเบล ขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 10)

ปกติ หมายถึง ความสมบูรณ์ทางร่างกายของบุคคล ไม่มีอวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดบกพร่อง

นักเรียนที่บกพร่องทางร่างกาย หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ร่างกายพิการ หูตึง หรือหูหนวก อย่างใดอย่างหนึ่งที่เรียนอยู่ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะ และในโรงเรียนปกติที่มีโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่พิการทางร่างกาย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียนปกติ หมายถึง นักเรียนปกติชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ปรกติวิสัยของกลุ่มปกติ หมายถึง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนปกติที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ใช้ในการหาเกณฑ์ปรกติของแบบสอบในความถนัดทั่วไปแต่ละด้าน จากกลุ่มปรกติทั่วประเทศในปีการศึกษา 2525